

hajómalom

molinológia

hajómalom

A nemzetközi molinológus szakma elismerése a ráckevei hajómalom életre keltőinek

Egy malomkutatással foglalkozó nemzetközi társaság alapításának

gondolata az 1960-as években vetődött fel angol, portugál szakemberekben, akik a malmok történetével, technikatörténeti, technológiatörténeti vizsgálatával, restaurálásukkal, helyreállításukkal, működtetésükkel-újrahasznosításukkal foglalkoztak.

A Portugál Malombarátok Egyesülete által 1965-ben Lisszabon mellett, Casciasban megszervezett első Nemzetközi Molinológiai Találkozón fogalmazták meg a **Nemzetközi Molinológiai Társaság** (The International Molinological Society, rövidítve TIMS) alapszabályát, s alakult meg a társaság. Ekkor határozták meg a **molinológia** kifejezést mindazokra a tevékenységekre, amelyek a vízi-, szél-, illetve emberi, állati erővel működő malmok történeti, technikatörténeti kutatásával összefüggenek.

A társaság négyévente nemzetközi szimpóziumot szervez, ahol a tagok számára lehetőség nyílik előadások tartására, szakmai megbeszélésekre, illetve az adott ország malmainak megismerésére. A találkozót követően jelenik meg az előadásokat és a vitákat, véleményeket is tartalmazó kiadvány, a Transactions. A nemzetközi találkozók eddigi helyszínei: Portugália (1965), Dánia (1969), Hollandia (1973), Anglia (1977), Franciaország (1982), Belgium (1985), Németország (1989), Wales (1993), **Magyarország** (1997), Amerikai Egyesült Államok (2000), Portugália (2004), Hollandia (2007).

Az 1997-ben 23 fővel létrejött **Magyar Molinológiai Társaság** legfontosabb feladata az abban az évben megrendezésre került szimpózium megszervezése volt: az előadások helyszíneinek, a szakmai kirándulásoknak a szervezése-biztosítása, a szimpózium előtti és azt követő szakmai utak lebonyolítása. Az előzmények „magyar részről” is igen messzire nyúlnak vissza. Schmidt József, a Schmidt és Császár gőzmalom tulajdonosa (1874-1934) javaslatára 1932-ben létrejött a Magyar Molnár Céh, amely a régi molnárhagyományok és szokások jegyében társas összejöveteleket, szakelőadásokat tartott, malomipari szakkérdésekre pályázatokat tűzött ki. Malomipari könyveket adtak ki, gyűjtötték a leendő molnárchívum anyagát, molnáris-

kola és szakkönyvtár létrehozásán fáradoztak. Schmidt József korai halála hamar véget vetett e szerteágazó tevékenységnek.

Az ősz folyamán a dániai Aalborgban került sor a TIMS immáron 13. szimpóziúmára. 2011-ben a szakmai fórum központi témája a **hagyományos malmok szakszerű helyreállításának és hasznosításának kérdésköre** volt. A 2011. augusztus 30. – szeptember 14. között három szakaszra tagolt rendezvényen (előzetes tanulmányút, konferencia-időszak, illetve záró tanulmányút) négy földrész 11 ország 104 szakembere vett részt.

A magyar malom-helyreállításokról e sorok írójának adatott meg a lehetőség, hogy tájékoztassa a nemzetközi közvéleményt. A

szakemberek jó része érdeklődéssel várta a beszámolót, hisz sokak számára még elevenen él az 1997. évi magyarországi rendezvény emléke. A szélmalmaink helyreállítása terén épp jobbra forduló kép nem tudta feledtetni azt a döbbenetet, amelyet az eltelt három év során elpusztult, féltucatnyi szélmalom híre/látványa kiváltott.

Annál nagyobb volt a csodálat szeptember 8-án, röviddel **éjféli előtt!** amikor alkalmam nyílt a ráckevei hajómalom újjáélesztésének folyamatát teltház előtt bemutatni. A sikertörténet rövid felvázolása, a kisfilm megtekintése, valamint a profi módon megjelentetett arcukat egyértelmű elismerést váltott ki. Külön kiemelték, hogy szakirodalmi adatokból ismer-

ték azt a gazdagságot, amely a Kárpát-medencét hajdan hajómalomok terén jellemezte, de meglepetés számukra, hogy sikerült az egykori Gyuresik-féle malom reinkarnációja révén megakadályozni a nyomtalan elmúlást. A vita során külön kiemelték annak jelentőségét, hogy egy civil közösség kezdeményezte összefogás eredménye a tárgybeli malomrekonstrukció, hisz ez egyben a fennmaradás biztosítékának is tekinthető.

Másnap hajnalban már tanulmányútra indultunk, utunk során megtekintettünk egy malom rekonstrukciójára berendezkedett, impozáns műhelyt. Délután vitt utunk az egykori Gyuresik-féle malomhoz hasonló sorsú, eredetileg 1814-ben épült, majd 1871-ben és 1912-ben leégett, azt követően 1965-ig darálóként működött **Ringsted**-féle szélmalomhoz, melyet a pusztulásból harmadszorra egy vállalkozó által megszervezett, civil közösség élesztett újjá 1984-ben, hogy újra bioliszttal szolgálja a környékbelieket. E malomban született meg a szimpózium résztvevőinek elhatározása, hogy egy itt használt liszteszsákra fogalmazzák meg elismerésüket a Szőgyényi Gábor céhmester vezetése alatt tevékenykedő, Ráckevei Molnárcéh Alapítvány iránt.

A magyar hagyományos malmok mellett elkötelezett szakembereknek a Baján építendő hajómalom év eleji programindító tanácskozása szolgáltatta a méltó plénumot arra, hogy e rangos elismerést Szőgyényi Gábornak és általa a mögötte álló, lelkes, ráckevei közösségnek átadhassuk.

dr. Osváth Gábor
dr. Balázs György

hajómalom

hajómalom

zarándokút

Az elmúlt időszak hírei a hajómalomról

Jégvágás a hajómalom körül. A jég semmi kárt nem okozott a hajómalomban. A rendkívüli hideg miatt kétszer kellett körbevágni a jeget a hajómalom körül

Megkezdjük az április 1-jei nyitásra a felkészülést. Megtartottuk a tűzvédelmi és balesetvédelmi oktatásokat. A tűzvédelmi oktatást Schuster János, a balesetvédelmi oktatást Taligás Sándor tartotta

Magyar Zarándokút

2012. évi megnyitó zarándoklata

„Készítsétek az Úr útját, tegyétek egyenessé ösvényeit. Minden völgy betöltetik, és minden hegy és domb megalacsonyítatik, és a kanyarok egyenessé lesznek, és a göröngyök sima úttá.” (Lk. 3, 4-5)

2012. március 30. péntek 8.10 órakor megérkezés Esztergomba, a Szent Adalbert Központba.

Zarándokútlevél kiváltás, rövid megnyitó rendezvény, a Szent Adalbert Központ elitti téren. Dr. Székely János püspök atya zarándokútra bocsájtó áldása. Zarándokok bemutatása. Papp Lajos átadja a zarándok stafétát Schmittné Makray Katalinnak.

Indulás: 8.45 Útvonal: Esztergom – Pilisszentlélek – Dobogókő táv: 22,3 km (22,3)

Szállás: Dobogókő, Lelkigyakorlatos Ház

2012. március 31. szombat

Útvonal: Dobogókő – Pilisszentkereszt – Pilisszántó – Pilisszentiván táv: 23,4 km (45,7)

Szállás: Pilisszentiván zarándokszállás

2012. április 1. vasárnap

Útvonal: Pilisszentiván – Máriaremete – Makkosmária – Normafa táv: 22 km (67,7)

Szállás: Bp. XII. Mátyás király út 53. b.

2011. április 2. hétfő

Útvonal: Bp. XII. Normafa – Gellérthegy – M0 hid – Szigetszentmiklós táv: 37,2 km (104,9)

Szállás: Szigetszentmiklói Ifjúsági Tábor

2012. április 3. kedd

Útvonal: Szigetszentmiklós – Duna-Tisza csatorna partja – Dabas táv: 27,8 km (132,7)

Szállás: Dabas

2012. április 4. szerda

Útvonal: Dabas – Ráckeve, (Kiskunsági Nemzeti Parkon keresztül) táv: 38 km (170,7)

Szállás: Ráckeve, Oázis Motel (Dr. Mészáros L. u. 42., Vez: Boda Attila 06/20 376 63 00)

2012. április 5. csütörtök

Útvonal: Ráckeve – Tassi zsilip – Kunszentmiklós táv: 32,8 km (203,5)

Szállás: Kunszentmiklós

2012. április 6. péntek

Útvonal: Kunszentmiklós – Böszörcpuszta – Dunavecse – Apostag táv: 36,3 km (239,8)

Szállás: Apostag

2012. április 7. szombat

Útvonal: Apostag – Dunaegyháza – Solt-Kalimajor – Harta táv: 27,7 km (267,5)

Szállás: Harta

2012. április 8. vasárnap

Útvonal: Harta – Dunapataj – Szelidi-tó – Kalocsa táv: 25,2 km (292,7)

Szállás: Kalocsa

2012. április 9. hétfő

Útvonal: Kalocsa – Homokmégy – Hajós táv: 30,7 km (323,4)

Szállás: Hajós

2012. április 10. kedd

Útvonal: Hajós – Dusnok táv: 19,8 km (343,2)

Szállás: Dusnok vagy Fajsz

2012. április 11. szerda

Útvonal: Dusnok – Keselyűs csárda – Trófea megálló – Szekszárd táv: 29,6 km (372,8)

Szállás: Szekszárd

2012. április 12. csütörtök

Útvonal: Szekszárd – Grábóc – Cikó – Ófalu táv: 32,4 km (405,2)

Szállás: Ófalu

2012. április 13. péntek

Útvonal: Ófalu – Mecseknádasd – Pécsvárad – Püspökszentlászló táv: 26,6 km (431,8)

Szállás: Püspökszentlászló Életrendezés Háza

2012. április 14. szombat

Útvonal: Püspökszentlászló – Zobápuszta – Árpádteti – Pécs táv: 26,4 km (458,2)

Szállás: Pécs

2012. április 15. vasárnap

Útvonal: Pécs – Pogány – Bisse – Máriagyöd táv: 31,4 km (489,6)

Zarándokok köszöntése, esti mise, elbúcsúzás.

Szállás: Máriagyödi zarándokszálló, vagy hazautazás.